

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1986/17
KARAR NO : 1986/14

ÖZET : 6831 Sayılı Kanun'un değişik 2.maddesinin uygulanmasına ilişkin davanın, anlaşmazlık 2869 ve 3302 Sayılı Kanunların yürürlüğünden önce doğduğu cihetle idari yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : Ali Ercan varisleri
Vekili : Av.Turgut Kalyoncu, Ahmediye Meydanı, No.42.Üsküdar/İST.
Davalı : Tarım-Orman ve Köyişleri Bakanlığı
K O N U : 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanun'la değişik

şik 2.maddesi uygulamak sureti ile davacılara ait taşınmaz malın " Orman sınırları içerisinde bırakılmasına" ilişkin 19 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nca verilen 11 sayılı ve 28-7-1982 günlü kararın iptali istemi ile ve 10-11-1982 kayıt tarihli dilekçe ile İdare Mahkemesi'ne dava açılmıştır.

1-) İstanbul 1.İdare Mahkemesi : 26-1-1984 gününde, 1982/737, 1984/61 sayılı ile; 6831 Sayılı Kanun'un, 2896 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile değiştirilen 2.maddesinin B fıkrası 4.parağrafında, orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin iptali için adliye mahkemelerinde dava açılacağına hükme bağlandığı, anılan yasa'nın 62.maddesinde, anılan maddenin yürürlük tarihinin 1-1-1984 olarak belirlendiği, bu itibarla, davada mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesi ile davanın, 2577 Sayılı Kanun'un 15/1-a.maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiştir.Karar temyiz edilmediğinden kesinleşmiştir.

Bu kez davacılar; 19 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nun aynı sayılı kararının iptali istemi ile 24-5-1984 kayıt tarihli dilekçe ile adli yargı yerinde dava açmışlardır.

2-) Şile Asliye Hukuk Mahkemesi : 1-5-1985 gününde, 1984/74, 1985/34 sayılı ile; 2896 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile getirilen düzenlemenin sadece eski yasa(6831) zamanında başlamış olup, tamamlanmamış orman sınırı dışına çıkarma işlemleri için uygulanacağı, 6831 Sayılı Kanun'ın değişik 2.maddesinin uygulanmasına ilişkin davanın; anlaşmazlık 2896 Sayılı Kanun'un yürürlüğünden önce doğduğu ve dava 1-1-1984 tarihinden önce açıldığı cihetle, idari yargı yerinin görevine girdiği gerekçesi ile davayı görev yönünden reddetmiştir.

Davacı vekilinin temyiz istemi üzerine Yargıtay 14.Hukuk Dairesi; 7-1-1986 gününde, 1985/5366, 1986/2246 sayılı ile görevsizlik kararını onamış ve böylece anılan karar da kesinleşmiştir.

Böylece; tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada adli ve idari yargı yerlerince verilen ve kesinleşen görevsizlik kararları nedeni ile, 2247 Sayılı Ka-

nun'un 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

Davacılar vekilinin; görev uyuşmazlığının çözümü istemine ilişkin 27-5-1986 günlü dilekçesi üzerine, ilgili dava dosyaları Şile Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 27-5-1986 günlü, 1984/74 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Zekâi Özdil, Şerafettin Seyhun, Güven Dinçer, Uzman Akyüz, İlhan Köseoğlu ve Abdullah Demir'in katılmaları ile yaptığı, 23-6-1986 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Tahsin Yağmurlu'nun davada Adli Yargı yerinin, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu'nun ise, İdari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava; evvelce sınırlaması yapılarak kesinleşmiş bir kısım yerlerin orman vasfını kaybetmediği gözönüne alınarak, 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesi uyarınca orman sınırları dışına çıkarılmasına gerek görülmemesi üzerine, bu yerlerin orman sınırları içinde bırakılmasına dair Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemine ilişkin olup, görev uyuşmazlığı; bu davada adli veya idari yargı yerlerinin hangisinin görevli olduğu hususundan doğmaktadır.

Bilindiği gibi, 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesi 2896 Sayılı Kanun'la değiştirilmiş ve bu maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümü adli yargı yerlerine bırakılmış, 6831 Sayılı Kanun'a 2896 Sayılı Kanun'la eklenen geçici 2.madde ise, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmasına başlanmış, ancak tamamlanamamış orman kadastro ve orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin bu kanunla değiştirilen ilgili madde hükümlerine göre Orman Kadastro Komisyonlarınınca tamamlanacağını öngörmüştür.

Ancak; 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesinin uygulanması nedeni ile açılan davalarda adli ve idari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeni ile oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi; 2896 Sayılı Kanun'la yapılan değişikliğe rağmen, anılan kanunun 2.maddesi ile geçici 2.maddesini birlikte değerlendirerek, 2.madde uygulaması ile ilgili davaların; 2896 Sayılı Yasa ile getirilen yeni düzenlemeye tabi olmadan idari yargı yerinde görülmesini karara bağlamıştır. (Hukuk Bölümü; 23-12-1985 günlü, esas-1985/31, karar-1985/37 sayılı karar) Uyuşmazlık Mahkemesi anılan kararında bu sonuca ulaşırken; Orman Kadastro Komisyonlarınınca 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesi uyarınca verecekleri kararların idari nitelikte olduğunu, her ne kadar; 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 11.maddesinde Orman Kadastro Ekip ve Komisyonlarınınca verilen kararlara karşı kararın tebliğinden itibaren 1 yıl içinde görevli ve yetkili adliye mahkemelerine müracaatla itiraz edilebileceği hükmü yer almakta ise de; bu madde ile Orman Kanunu'nun 7., 11. maddelerinde belirtilen " Orman Kadastro'suna" ilişkin uyuşmazlıkların adli yargı'da çözümlenmesinin amaçlandığını, zira; Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2. maddesinde düzenlenen orman sınırları dışına çıkarma işinin amaç, konu ve nitelik bakımından Orman Kadastro'su işinden tamamen farklı olup, anılan maddenin uygulanabilmesi

için bir yerin önceden tahdidinin yapılmış olması ve kesinleşen sınırlamaya göre de bu yerin orman sınırları içinde kalmış olması gerektiğini, nitekim; 2.maddenin son fıkrası uyarınca hazırlanarak yürürlüğe konulan " Orman sınırları dışına çıkarılacak yerler hakkında" Tüzüğü'nün 31.maddesinde de sınırlaması kesinleşmiş ormanlardaki düzeltme işleminin 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 7.maddesi uyarınca yapılan Orman Kadastro niteliğinde olmadığına açıkça ifade edildiğini, bu itibarla; 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesinden doğan anlaşmazlıkların çözümünün idari yargı yerlerine ait olduğunu ancak, 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 2.maddesinin, 2896 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile yeniden değiştirilip, anılan maddenin 1-Ocak-1984 gününden itibaren yürürlüğe girdiğini ve bu madde ile Orman Kadastro Komisyonlarının bu madde uyarınca verecekleri kararlara karşı bildirim ve ilândan itibaren 60 gün içinde taşınmazın bulunduğu yer adliye mahkemesinde iptal davası açılmasının öngörülüp, anılan maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümünde adli yargı yerlerinin görevli kılındığını, anlaşmazlık; 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesinden çıktığından ve bu madde uyarınca verilen Orman Kadastro Komisyonları kararları idari nitelikte bulunduğundan, bu maddenin uygulanmasından doğan davalar şimdiye değin idari yargı yerlerinin görevine girmekte isede; 2896 Sayılı Yasa ile değişik 2.maddeye göre bu konuda doğan anlaşmazlıkların çözümü adli yargı yerlerine bırakıldığından, konunun bu yasal değişikliğe göre ve yeni yasal düzenlemeye ışığı altında incelenmesi gerektiğini vurgulamış, bu inceleme sonucuna göre ise, 6831 Sayılı Orman Kanunu'nun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair 2896 Sayılı Kanun'un geçici 2.maddesinde; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmasına başlamış ancak tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin bu kanunla değiştirilen ilgili madde hükümlerine göre Orman Kadastro Komisyonlarıca tamamlanacağı belirtilmiş olduğunu, anılan maddeden anlaşılacağı üzere 2896 Sayılı Kanun ile getirilen düzenlemenin, sadece eski kanun zamanında başlamış olup, tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemleri için kabul edilmesinin zorunlu olduğunu, 6831 Sayılı Kanun'un 2896 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesi ile aynı kanunun geçici 2.maddesinin birlikte değerlendirilmesinin aynı sonuca götürdüğünü, yani geçici 2.madde kapsamına girmeyen, eski yasa zamanında çıkan 2.madde uygulaması ile ilgili anlaşmazlıkların yeni yasa ile getirilen düzenlemeye, tabi olmadan, eski yasa zamanında olduğu gibi aynı yargı (idari) görülmesi gerektiğini, zira 6831 Sayılı Kanun'a 2896 Sayılı Kanun'la eklenen geçici 2.maddesinde yer alan ve eski kanun zamanında başlayıp, tamamlanamayan orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine yeni kanun hükümlerinin uygulanacağı yolundaki hükmün, sadece işlemler bakımından uygulanacak mevzuatı tayin eden bir düzenleme olmayıp, tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinde görevli yargı yerini de belirleyen bir düzenleme niteliğinde olduğunu, kaldı ki; 6831 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile 2896 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesinin içeriklerindeki farklılıklar da eski ve yeni 2.maddeler uyarınca tesis olunan işlemlerin farklı yargı mercilerinde çözümlenmesini gerekli kıldığını, hatta 2.maddenin uygulanmasında görevli kurullar bakımından 6831 Sayılı kanun ile 2896 Sayılı Kanun farklı düzenlemeler getirip, Orman Kadastro Ekiplerinin kaldırıldığını, bu görevin doğrudan Orman Kadastro Komisyonlarına verildiğini, komisyonu

teşekkül tarzının değiştirildiğini, ayrıca eski 2.maddede 15-10-1961 gününe kadar bilim ve fen bakımından orman niteliğini yitirmiş yerlerin orman sınırları dışına çıkarılması öngörülmüşken, yeni 2.madde 31-12-1981 tarihine kadar bu niteliği yitiren yerlerin orman sınırları dışına çıkarılmasının hükmüne bağlandığını, bu itibarla kanun vazıınca 2.maddedeki farklı düzenlemeler nedeni ile eski 2.madde uygulaması ile ilgili önceki ve yeni 2.madde uygulaması ile ilgili sonraki uyuşmazlıkların ayrı yargı yerlerinde çözümlenmesinin amaçlandığını, başka bir ifade ile 6831 Sayılı Yasa'nın 2.maddesi uyarınca tesis olunan işlemlerin idari yargı, 2896 Sayılı Yasa ile değişik 2.madde uyarınca tesis olunan işlemlerin adli yargı yerlerinde yargı denetiminin yapılması amacının güdüldüğünü nazara alarak anlaşmazlık; 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun ile değişik 2.maddesi uyarınca 1 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nca tesis olunan 1982 tarih ve 11-12 sayılı işlemlerden doğduğuna, göre anlaşmazlığın çözümünün idari yargı yerinin görev alanına girdiğini belirlemiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin süreklilik kazanan içtihatları bu doğrultuda iktisadî 19-6-1986 günü yürürlüğe giren 3302 Sayılı Kanun'un 1.ve 6.maddeleri ile 6831 Sayılı Kanun'un 2.ve 11.maddeleri yeniden değiştirilmiş, 2.madde ile orman sınırları dışına çıkarılacak yerlerin kapsamı genişletilmiş, 11.madde ile; Orman Kadastro Komisyonlarıca düzenlenen tutanak ve kararlara karşı, askı tarihinden itibaren altı ay içinde görevli ve yetkili adliye mahkemelerine miracaatla sınırlamaya ve bu kanunun 2.maddesine göre orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine itiraz edilebileceği öngörülmüş, 10.maddesi ile de, 6831 Sayılı Kanun'un geçici 2.maddesi yeniden düzenlenerek, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmasına başlanmış, ancak tamamlanmamış orman sınırlama ve orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin, bu kanunla değiştirilen ilgili madde hükümlerine göre, Orman Kadastro Komisyonlarıca tamamlanacağı hükmüne bağlanmıştır.

Yukarıda belirlenen Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün 23-12-1985 günlü, 1985/31-37 sayılı kararı ve 3302 Sayılı Kanun'la getirilen yeni düzenlemelerin birlikte değerlendirilmesinden; anılan karardaki görüşlerin bu gün içinde geçerli olduğu sonucuna varmak mümkün bulunmaktadır. Zira; gerek 2896 Sayılı Kanun'la, gerek 3302 Sayılı Kanun ile getirilen geçici 2.madde kapsam ve içerik bakımından farklılık taşımakta, bu kanunun yürürlüğünden önce yapılmasına başlanmış, ancak tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin bu kanunla değiştirilen ilgili Orman Kadastro Komisyonlarıca tamamlanacağını belirtmektedir. Bu maddeden anlaşılacağı üzere 3302 Sayılı Kanun ile getirilen düzenlemenin yukarıdaki Uyuşmazlık Mahkemesi kararında açıklandığı üzere, sadece eski kanun zamanında başlamış olup, tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemleri için kabul edilmesi zorunlu bulunmaktadır. Başka bir ifade ile, geçici 2.madde kapsamına girmeyen, eski yasa zamanında çıkan 2.madde uygulaması ile ilgili anlaşmazlıkların, yeni yasa ile getirilen düzenlemeye tabi olmadan, eski yasa zamanında olduğu gibi - Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, 17-3-1986 günlü, 19050 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 23-12-1985 günlü, 1985/31-37 sayılı kararında da belirtildiği ve çözümlenmiş idari yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Tüm bu açıklamaların ışığında dava konusu anlaşmazlığa gelince, işbu anlaşmazlık 6831 Sayılı Kanun'un 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesi uyarınca 19 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nca tesis olunan 28-7-1982 günlü ve 11 sayılı işlemden doğduğuna göre anlaşmazlığın çözümü idari yargı yerinin görev alanına girmektedir.

Bu nedenlerle, davanın idari yargı yerinde görülmesine ve İstanbul 1.İdare Mahkemesi'nin 26-1-1984 günlü, 1982/737, 1984/61 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe üyelerden Zekâi Özdil, Şerafettin Seyhun ve Güven Dincer katılmamışlardır.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre İdari Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, İstanbul 1.İdare Mahkemesi'nin 26-1-1984 günlü, Esas-1982/737, Karar-1984/61 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, üyelerden Zekâi Özdil, Şerafettin Seyhun, ve Güven Dincer'in karşı oyları ve oyçokluğuyla, 23-6-1986 gününde kesin olarak karar verildi.

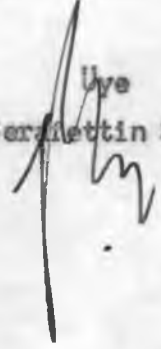
Başkan
Servet Tüzün

Uye
Zekâi Özdil

Uye
Şerafettin Seyhun

Uye
Güven Dincer

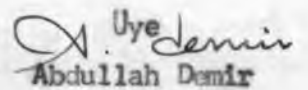
Uye
Uzdem Akyüz

Uye
İlhan Köseoğlu

Uye
Abdullah Demir

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1986/17
KARAR NO : 1986/14

KARŞI OY YAZISI

6831 Sayılı Orman Kanunu'nun olay gününde yürürlükte bulunan 1744 Sayılı Kanun'la değişik 2.maddesi hükmüne göre,15-10-1961 gününden önce bilim ve fen bakımdan orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerler,orman sınırı dışına çıkarılır.Evvelce sınırlaması yapılmış olupta, Orman Bakanlığı'nca veya yapılacak başvurular üzerine sözü edilen hükme uymayan sınırlamaların düzeltilmesi orman kadastro komisyonlarınca yapılır.

Uyuşmazlığa konu olan olayda da davacı,6831 Sayılı Kanun'un değişik 2.maddesi uygulanmak suretiyle kendilerine ait taşınmaz malın (orman sınırları içinde bırakılmasına ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının kendisi ile ilgili bölümünün iptaline ve anılan taşınmazın orman sınırları dışına çıkarılmasına) karar verilmesi istemi ile iş bu davayı açmıştır.Bu gibi davaların adli yargı yerinde mi,yoksa idari yargı yerinde mi görüleceği konusunda bir çok olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmuş ve Uyuşmazlık Mahkemesi Orman Kadastro Komisyonlarınca orman kadastrosu ile ilişkisi olmayan orman dışına çıkarma veya çıkarmama kararının iptali bir işlem olması nedeni ile denetiminin idari yargı yerine ait olduğuna karar vermiş ve bu uygulamasını sürdürmektedir.

Hal böyle iken; 1-1-1984'de yürürlüğe giren 2896 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ile 6831 Sayılı Kanun'un 2.maddesi ve daha sonra 19-6-1986'da yürürlüğe giren 3331 Sayılı Kanun'un 1.ve 6.maddeleri ile 6831 Sayılı Kanun'un 2.ve 11.maddeleri tekrar değiştirilerek orman sınırları dışına çıkarma işlemleri hakkında Orman Kadastro Komisyonlarının kararları aleyhine adliye mahkemesinde iptal davası açılabilceği hükümleri getirilmiştir.Böylece kanun koyucu,bu gibi kararlara karşı idari yargı değil, adli yargı yerine başvurulabileceğine dair birbirini destekleyen yeni ve açık hükümler koymuştur.Bu konuda kurulun çoğunluğu ile azınlığa arasında görüş ayrılığı yoktur.Üzerinde durulacak yön,yeni yasa hükümlerinin eski iş ve işlemlere,özellikle açılmış davalara uygulanıp uygulanmayacağındadır.

Bilindiği gibi görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmaz.Bu nedenle yeni bir kanunla kabul edilen görev kuralları geçmişe de etkilidir.Yani davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme yeni bir kanunla görevsiz hale gelmişse(davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekir.(Bkz.Prof.Dr.Bâki Kuru,Hukuk Mahkemeleri Usulü,4.Baskı,1979 c 1, Sahife 217)

Kanun koyucu 2896 Sayılı Kanun'la 6831 Sayılı Kanunu değiştirirken o güne kadar idari yargı yerinde görülmekte bulunan yukarıda niteliği belirtilmiş uyuşmazlıkların o günden sonra adli yargı yerinde görülmesini istemiştir. Eğer daha önce açılmış davalarla eski kanun zamanında başlayıp tamamlanamayan orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine karşı açılacak davalara idari yargı yerinde görülmesine devam edilmesini isteseydi geçici bir madde ile bunların idari yargı yerinde sonuçlandırılması yolunda bir hüküm getirirdi. Böyle bir hüküm getirilmediğinden ve kamu düzenine ilişkin bulunan görev kuralları geriye yryeceğinden, kaldı ki Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olayda orman sınırları dışına çıkarma işleminin yapıldığı günlerdeki değil, bu gün yürürlükte bulunan yasa'ya göre görev uyuşmazlığı çözüleceğinden şile Asliye Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması oyundayız.

ye

Zekai Ozdil

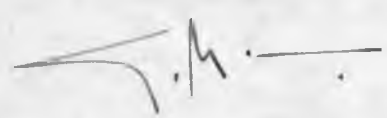
ye

şerafettin Seyhun

ye

Güven Diner

S.Y.

De 30/6